

Decyzja
Prezydium KK
nr 75/16

ws. opinii o projekcie ustawy MRPiPS o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia
i instytucjach rynku pracy i niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje *projekt ustawy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, z dnia 29 kwietnia 2016 r., o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i niektórych innych ustaw, związany z wdrożeniem Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego – zwanej dalej „Dyrektywą”*.

Pomimo poprawiającej się sytuacji na polskim rynku pracy Prezydium Komisji Krajowej zwraca uwagę na zjawisko dezintegracji struktury wynagrodzeń na danym terenie i u danego pracodawcy spowodowane zaniżaniem wynagrodzeń wypłacanych cudzoziemcom, co jest nie do zaakceptowania z punktu widzenia polskich pracowników oraz zasady uczciwej konkurencji.

Prezydium KK mając na uwadze obowiązywanie przepisów rangi międzynarodowej wskazuje, iż liberalizacja polityki społecznej rządu w zakresie zatrudniania cudzoziemców nie sprzyjała ochronie miejsc pracy polskich obywateli. Poprzednie zmiany przepisów dotyczących wykonywania pracy przez obywateli państw trzecich kategorycznie zmierzały do szerokiego otwarcia polskiego rynku pracy, również dla krajów niebędących członkami UE. Wobec poprzednio przeprowadzanych zmian Prezydium Komisji Krajowej wyraziło sprzeciw, co znalazło wyraz w Decyzji Prezydium KK Nr 139/13 z dnia 20 sierpnia 2013 r. oraz Decyzji Prezydium KK Nr 51/15 z dnia 24 marca 2015 r.

Prezydium KK wskazuje, iż w zakresie konieczności zastąpienia procedury oświadczeniowej zezwoleniami na pracę należy odnieść się do założeń Dyrektywy, z których wynika, że postanowienia Dyrektywy powinny „*umożliwiać państwom członkowskim elastyczność w odniesieniu do zezwoleń, które mają być wydawane do celów przyjmowania (wjazdu, pobytu i pracy) pracowników sezonowych*”, a samo wydawanie wiz długoterminowych powinno pozostawać bez uszczerbku dla możliwości wydawania przez

państwo członkowskie uprzednich zezwoleń w celu świadczenia pracy w państwie członkowskim. W Dyrektywie podkreśla się również, iż w celu zapewnienia kontroli warunków zatrudnienia objętych Dyrektywą w zezwoleniach należy zaznaczać cel, dla którego zostały one wydane.

Dyrektywa, już zatem w samych założeniach, przewiduje stosowanie zezwoleń na pracę, pozostawiając krajom członkowskim swobodę w zakresie ukształtowania przepisów szczegółowo regulujących ich funkcjonowanie. Rozwinięcie kwestii związanych z ww. zezwoleniami ma miejsce w art. 3 pkt d) i 3 pkt h), art. 7, czy też art. 12 Dyrektywy.

Zasadność funkcjonowania zezwoleń na pracę sezonową czy krótkoterminową jest tym bardziej oczywista, że zgodnie z wyżej powołanym art. 7 Dyrektywy jej przepisy nie wpływają na prawo państwa członkowskiego do określania wielkości napływu obywateli państw trzecich na swoje terytorium do celów pracy sezonowej. Dyrektywa stanowi wręcz, iż na tej podstawie możliwa jest odmowa przyjęcia wniosku o zezwolenie w celu pracy sezonowej albo jego odmowne rozpatrzenie.

Oceniając przedmiotowy projekt ustawy wraz z aktami wykonawczymi nie można pominąć danych dotyczących kontroli legalności wykonywania przez cudzoziemców pracy w Polsce. Ze sprawozdania Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy za rok 2014 wynika iż, na podstawie oświadczenia – bez zezwolenia na pracę w roku 2014 pracowało 5 681 cudzoziemców z krajów trzecich, podczas gdy w 2013 roku było ich 4 409 (w przeważającej mierze byli to Ukraińcy).

W zakresie zatrudniania cudzoziemców z Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdowy, Gruzji i Armenii na podstawie oświadczeń rejestrowanych w powiatowych urzędach pracy tj. tzw. procedury uproszczonej, w ww. sprawozdaniu Główny Inspektor Pracy stwierdził, iż w Polsce jest niezadowolający stan przestrzegania prawa odnośnie korzystania z uproszczonego systemu zatrudniania cudzoziemców, oraz, że w tym zakresie występują nadużycia. Obecnie obowiązująca regulacja umożliwia cudzoziemcom uzyskanie wizy i przekroczenie granicy RP bez podjęcia pracy i jak wskazuje Główny Inspektor Pracy - dalszy los takich cudzoziemców jest zazwyczaj nieznanym.

Państwowa Inspekcja Pracy na skutek kontroli przeprowadzonej w 263 podmiotach, gdzie wystawiono przedmiotowe oświadczenia ustaliła, iż w podmiotach tych pracy nie podjęło 63% cudzoziemców, którzy na podstawie oświadczeń otrzymali wizy i wjechali na terytorium RP. Zdaniem Prezydium KK taki stan rzeczy musi ulec zmianie. Ponadto dzięki zaproponowanej nowelizacji, nastąpi również, uszczelnienie wschodniej granicy obszaru Schengen, do czego Polska jest zobowiązana na podstawie prawa wspólnotowego.

Uwagi szczegółowe:

1. W zakresie nowego art. 88o ustawy bardzo ogólnie odniesiono się do wysokości wynagrodzenia, które będzie należne cudzoziemcowi w związku z wykonywaną pracą.

W tym przypadku odwołano się do „pracy porównywalnego rodzaju” oraz „porównywalnego stanowiska”. Oba te zwroty są nieprecyzyjne i mogą powodować po stronie organów trudności interpretacyjne i w konsekwencji wydawanie nieprawidłowych decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia na pracę.

2. W zakresie nowego art. 120 ust. 7 ustawy dokonano błędnego odwołania do art. 88 f ust. 2 oraz 88 ze ust. 2.

Gdańsk, 24 maja 2016 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek